

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Landbruksavdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Margrete Nøkleby, 62551248

Vår dato

10.12.2003

Arkivnr.

450

Vår referanse (Bes oppgitt ved svar)

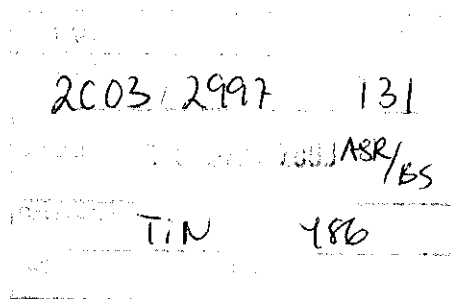
2003/11386

Deres referanse

2003 02997.

Landbruksdepartementet
PB 8007, Dep

0030 OSLO

Høring på utkast til forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket og forskrift om tilskudd til nærings og miljøtiltak i skogbruket.

Generelle merknader

Innledningsvis vil Fylkesmannen i Hedmark si at det er positivt at forskriftene i større grad samles. Det har vært grensedragninger der det har vært diskusjoner om hvorvidt et tiltak hører til den ene eller den andre forskriften, og støttenivået har variert. Vi mener også at dette er et ledd i å gjøre det enklere for gårdbrukeren på sikt.

Ved behandlingen av St.meld.nr 19 (2001-02) vedtok Stortinget at en rekke oppgaver innen landbruksforvaltningen skal overføres til kommunene. Et vesentlig prinsipp i dette arbeidet er delegering og desentralisering av myndighet. Fylkesmannen mener derfor at det er uheldig at dette prinsippet fravikes i det framlagte forslag til "Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket". Forslaget om begrensinger til tilskuddsforvaltningen slik det fremkommer i forslaget § 2-1. siste ledd og § 5-1.siste ledd er, slik Fylkesmannen ser det, i strid med intensjonen for omleggingen.

Fylkesmannen vil dessuten bemerke det uheldige i at Landbruksdepartementet forslår å legge ytterligere begrensinger utover det som fremkommer av forslag til forskrift slik det fremkommer av høringsbrevets innhold når det gjelder tilskudd til vegformål.

Fylkesmannen mener også at disse to forskriftene bør samordnes der dette er mulig, for å få en helhet i dette arbeidet. Kommunene skal fordele en pott med tilskuddsmidler, og forskriftene må derfor samordnes i større grad en foreslått i høringsutkastet. Paragrafene som omhandler søknad og saksbehandling og avsluttende bestemmelser i kap 6 og §§ 7-1 og 2 i forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket og §§6-10 i forskrift om spesielle miljøtiltak i landbruket bør samordnes og ha lik ordlyd der det er mulig.

Rent generelt bør det også stå i forskriftene at søknaden skal avslås dersom tiltaket er satt i gang før søknaden er innvilget.

Postadresse
Postboks 4034
2306 HAMAR

Kontoradresse
Statens hus
Parkgt. 36, 2325 HAMAR

Telefon
62 55 10 00

Telefaks
62 55 10 01

Org.nr.: 974 761 645
Banknr. 7694.05.01675

postmottak@fm-he.stat.no
Internett: www.fylkesmannen.no

Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Generelle merknader

Det bør åpnes for at det kan benyttes noe midler hos Fylkesmannen til informasjonstiltak o.l., som felles annonsering, utarbeiding av infobrosjyrer for skogeiere, fagsamlinger o.l.

Forskriftene legger ikke lenger begrensninger i å gi tilskudd til offentlig skog eller skog med balansekvantum over 3000 m³. Dette betyr at det vil bli behov for mer tilskudd enn før i kommuner med mye offentlig skog og store skogeiendommer. Hedmark har mye offentlig skog og store eiendommer og vil derfor få behov for relativt mer tilskuddsmidler enn før.

Skogkultur

Når det gjelder tilskudd til tynning som gir underskudd, er det viktig å forvalte dette sammen med skogavgiften slik at tilskudd og skogavgift ikke kan dekke mer enn 100 % av underskuddet.

Veger

I departementets høringsbrev er det skrevet at det i tildelingsbrevet vil ligge en begrensning om at tilskudd til vegformål ikke kan utgjøre mer enn 50 % av det tildelte beløp til skogtiltak i den enkelte kommune. Dette er svært uheldig på kommuneplan da vegbyggingen ofte er svært ujevnt fordelt på kommuner og over tid. Byggeaktiviteten har et mønster mer lik skog-bruksplanlegging enn skogkultur. Byggeperioden er normalt 2 eller 3 år. (2+1) Det bør være tilstrekkelig at denne prosenten overholdes for fylket, og at den enkelte kommune over tid ikke får bruke større andel. Kravet om byggeplan er nødvendig. Det er ønskelig at kravet utdypes nærmere.

§6-4. Tilbakebetaling: For skogsveger er det spesielt at tilbakebetalingen kan bli aktuell mange år etter utbetalingen. Hva med det gamle rentekravet (Landbruksbankens rente + 3 %), er dette ivare tatt gjennom kravet om forsinkelsesrente ?

Miljø

Fylkesmannen ser det som vesentlig for gjennomføringen av MiS-registreringer at ordningen med tilskudd til miljøtiltak i skog videreføres. Kommunene har også i dag vedtaksmyndighet innenfor denne ordningen, mens utbetalingen fra en samlet pott skjer fra fylkesmannen. For den videre framdriften av MiS-registreringene er det av vesentlig betydning at denne tilskuddsordningen blir benyttet hos kommunene i etterkant av gjennomført skogbrukplanlegging og MiS-registreringer. Fylkesmannen mener derfor at dagens ordning bør videreføres, og at denne tilskuddsordningen blir beholdt på lik linje med tilskudd for skogbruksplanlegging.

Bestemmelsen i § 4-4 "...og normalt skal tilskuddsbeløpet til den enkelte skogeier ikke overskride kr. 75.000,-", er uheldig. Ordet "normalt" bør sløyfes. Erfaringer viser at dette oppfattes feil. Hvis helt spesielle forhold skulle tilsi at en bør fravike grensen på 75.000 kroner, bør dette kunne fanges opp av § 7-3 om dispensasjon.

Når det gjelder ”*særlig økonomisk tyngende miljøtilpasninger ved skogsdrift*”, vil det være naturlig at det ikke gis tilskudd til slik drift før drifta er konkret planlagt eller gjennomført. Etter en MiS-registrering med utvelgelse vil det kunne komme søknad om tilskudd til å avstå fra skogsdrift som når taket på 75.000 kroner. Det vil ikke være noe krav om at driftstilpasninger, for eksempel med bledningspreget hogst, skal gjennomføres straks. Senere vil det derfor kunne komme søknad om tilskudd til særlig tyngende miljøtilpasninger m.v. når slik er planlagt eller gjennomført. Det vil da være naturlig å kunne se bort fra at grensen på 75.000 kroner tidligere er ”oppbrukt”.

Når det gjelder merkostnader ved skogsdrift for å unngå vegbygging som vil redusere ”villmarkspregede områder”, bør det åpnes for at det kan gis tilskudd til preparering av vinterbilveger.

I § 4-3 bør det presiseres at tilskudd for tilrettelegging for friluftsliv er ment å skulle dekke merkostnader ved en spesielt friluftsvennlig skogbehandling der dette bør ha prioritet.

Søknad og saksbehandling

Under § 6-1 bør det i tilknytning til utgifter til planlegging presiseres at planlegging ikke skal omfatte kostnader til skogeiendommens faste administrasjon, men være dokumenterte kostnader knyttet til det aktuelle tiltaket.

Avsluttende bestemmelser

Under § 7-1 er resultatkontrollen nevnt. Når det gjelder resultatkontroll av foryngelsesfelt, er det uheldig at denne bare er hjemlet i en tilskuddsforskrift da kontrollen ikke utføres på grunnlag av at det er gitt tilskudd.

Kommentarer til forskrift om spesielle miljøtiltak i landbruket

Generelt:

Det er i delprosjekt 2 i LDs prosjekt for kommunerettet satsing på landbruksområde i forslag til "forvaltningsmodeller for økonomiske virkemidler" og i rapport fra partssammensatt arbeidsgruppe om "Forslag til miljøprogram for jordbruket" foreslått at de kommunale miljøvirkemidlene skal sees i sammenheng med utviklingen av regionale miljøprogram fra 2005. Dette kommer ikke frem i høringsforslaget til forskrift.

§1 Formål

Fylkesmannen i Hedmark mener det er bra med en presisering om at tilskudd bare kan gis til tiltak ut over det som kan forventes gjennom vanlig landbruksdrift. Det bør likevel utdypes i kommentarer til forskrift hva som forstås med dette, og eksempler på hva som ikke er tilskuddsberettiget. Helt konkret må det tydelig komme frem om det åpnes for å gi tilskudd til melkerom, silo, gjødselekjellere eller grøfting.

§2 Virkeområde

Avgrensning av hvilke områder det kan gis tilskudd til virker både fornuftig og riktig. Vi forutsetter at forskriften endres i tråd med ny plan- og bygningslov.

Det er da viktig at avtalepartene i jordbruksforhandlingene er klar over at SMIL-midlene kan bevilges til andre enn de som er berettiget produksjonstilskudd.

§3 Vilkår

Fylkesmannen mener at det bør være prinsipielt lik behandling når det gjelder tilskudd til offentlige eiendommer i de ulike tilskudds ordninger. Dette gjelder bl.a i forhold til forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket og forskrift om produksjonstilskudd. Det er også viktig at offentlige eiendommer er berettiget tilskudd i de sammenhenger der eiendommen inngår i fellestiltak med andre berettigede søkere. I forbindelse med fellestiltak er det også viktig å sikre at andre eiendommer som ikke er berettiget tilskudd kan delta (f.eks sti-prosjekter).

Rent generelt er denne paragrafen litt tungt tilgjengelig (tungt skrevet). De som er berettiget tilskudd bør listes opp i strekpunkter slik at det helt tydelig kommer frem hva som menes.

Kravet til miljøplan (trinn 1 og 2) bør stå som et vilkår for alle søkere. Skal det gis offentlige midler til miljøtiltak, så bør det sikres at det tiltaket er godt gjennomtenkt og planlagt. Dette mener vi sikres best ved at det settes krav om miljøplan til alle søkerene.

Siste avsnitt foreslås byttet ut med:

Kommunen kan sette vilkår for utbetaling av tilskudd. Frist for gjennomføring av prosjektet etter §4 og tiltak etter §5 er 3 år fra tilskuddet ble innvilget, med mindre kommunen har satt en kortere frist. Kommunen kan etter søknad forlenge gjennomføringsfristen med inntil 5 år fra innvilgelsesdato. Tiltaket skal gjennomføres og vedlikeholdes i samsvar med godkjent plan. For anlegg som mottar investeringsstøtte har søkeren vedlikeholdsplikt i 10 år.

Rent redaksjonelt bør vilkårene komme rett før bestemmelsene om "søknad og søknadsfrist".

§4 Tilskudd til planlegging og tilretteleggingsprosjekter

I andre setning bør det stå "Tilskudd kan innvilges på grunnlag av" i stedet for "Tilskudd gis på grunnlag av"

Siste setning foreslås byttet ut med:

Det kan innvilges engangstilskudd med inntil 70% av godkjent kostnadsgrunnlag.

Tilskuddet kan fordeles over en prosjektperiode på inntil 3 år.

Fylkesmannen mener at vi ikke bør legge oss på den linjen der det er muligheter for 100% finansiering via tilskudd. Se kommentarer i §5.

§5 Tilskudd til kulturlandskapstiltak og forurensningstiltak

Eksempler på tiltak bør utdypes, eventuelt bør det lages egne kommentar. I første setning bør det stå "kulturlandskapet" ikke "landskapet".

Andre setning kan strykes i sin helhet, da denne står i formålsparagrafen.

Siste avsnitt bør byttes med:

"Det kan innvilges tilskudd med inntil 70% av godkjent kostnadsgrunnlag."

Det bør også være et prinsipp at vi yter tilskudd på bakgrunn av godkjente kostnadsoverslag, ikke budsjetterte kostnadsoverslag!

En skal være ytterst forsiktig med å yte 100% tilskudd. Så lenge egen innsats og dugnad kan inngå i tilskuddsgrunnlaget vil dette gi uheldige signaleffekter utad. Det skal ikke være for lettvin.

§6 Søknad og søknadsfrist

Kravet til miljøplan flyttes til vilkår.

Paragrafene som omhandler søknad og saksbehandling og avsluttende bestemmelser i kap 6 og §§ 7-1 og 2 i forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket og §§6-10 i forskrift om spesielle miljøtiltak i landbruket bør samordnes og ha lik ordlyd der det er mulig.

§7 Utbetaling

Nytt forslag til tekst:

"Innvilget tilskudd utbetales etter feltkontroll og godkjenning fra kommunen. Kommunen foretar utbetalinger etter hvert som det dokumenteres utgifter på tiltaket. 25% av tilskuddet holdes tilbake til tiltaket er fullført."

10% av tilskuddet er for lite. Det må være en økonomisk belønning i å bli ferdig. Blir det for lite som står igjen, vil det være mange flere søkere som ønsker utsettelse, eller ikke blir ferdige. Det må være en reel "gulrot ved målstreken".

Kommunen skal kreve regnskap, og det utbetales etter dokumenterte utgifter i hht godkjent kostnadsoverslag.

Forslag til tekst:

§ 8 Administrasjon, dispensasjon og klage:

Hele teksten bortsett fra siste setning hører innunder §6. §6 bør da hete Søknad, administrasjon og søknadsfrist. Siste setning kan flyttes til §11.

§9

Nytt forslag til tekst:

"Mottaker av tilskudd etter denne forskrift plikter å gi alle nødvendige opplysninger som kommune, fylkesmann, statens landbruksforvaltning eller riksrevisjon krever ved innvilgelse av søknad eller ved kontroll."

Teksten er unødvendig lang, og delvis med gjentakelser. Er det behov for å utdype hva som menes med kontroll så får det komme i kommentarene. Kontroll for dette området er ikke mer spesielt enn kontroll på alle andre områder innen landbruksforvaltningen.

§10

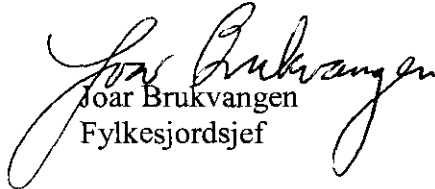
Forslag til ny tekst i andre setning:

Kravet om motregning av tilskudd rettes mot mottaker av tilskudd. Kravet kan motregnes i offentlige tilskudd.

Vi ønsker også en klar linje for når merverdi avgiften kan inngå i kostnadsgrunnlaget og når den ikke kan det. Vi opplever at de ulike ligningskontorene har svært ulik praksis. Så derfor bør det være helt tydelig i forskriften når det kan inngå og ikke. Skal vi gi tilskudd på merverdi avgiften?

For å lette utbetalingsrutinene ønsker vi også at det ikke gis utbetales årlige utbetalinger slik det har vært praktisert i MOMLE- forskriften. Delutbetalingene bør kunne dekke opp for dette behovet. Det bør heller ikke åpnes for delutbetalinger på under kr. 5000,-.

Med hilsen

Joar Brukvangen
Fylkesjordsjef

Margrete Nøkleby
Fylkesagronom